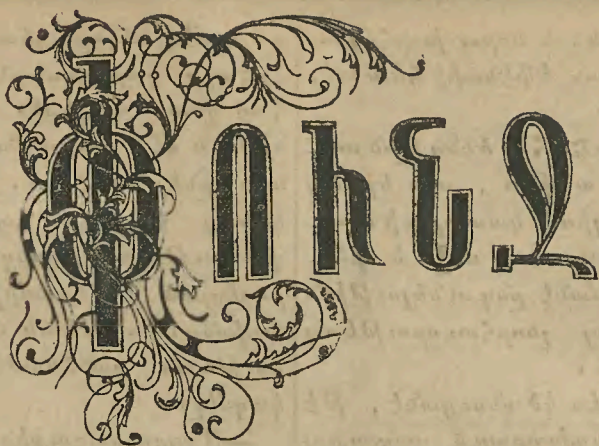

Փոփոքը ԱՄԵՆ ՕՐ կհրատարակուի :
Տարեկան բաժանորդագիրն է վեց արծաթ
Մէժիտ կանխիկ վճարելի, թէ մայրաքաղաքիս
եւ իւր արուարձանաց եւ թէ զուտաց համար :
Վեց և չորս ամսոց համար ալ բաժանորդ
ընդունուի :
Գաւառական Թղթատարութեան ծախքը խըմ.
բազրութիւնը պիտի վճարէ :

Հատար 20 փարսյ է

Ծանուցման տողը 3 դրուշ է մէկ անգամի
համար : Աւելի ամսան կըլլայ աւելի անգամ.
ներս համար :
Խմբագրութեան վերաբերեալ որ եւ է գիր
ուղղելի առ Տնօրէն Տէր Հ. Ս. Արամանեան Կ.
Պօլիս Պալդը-բազար Նափիյէ խան վերի յարկ
թիւ 46 :

ADRESSE

H. S. ALADJADJIAN

Directeur du Journal Arménien POUNTCH.

—16 Naffé-Han. Balouk-Pazar 116—1

CONSTANTINOPLE

Թիւ 1849

ՌԻՐԱՐ

1883 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 25

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՕՐԻՆԱՅ ԾՐԱԳԻՐ ՄԸ

Քաղաքական ժողովոյ չորեք-
շաբթի աւուր նստին որոշմանց
մէկն է՝ Գումգափուի Մայր եկե-
ղեցւոյ Թաղական խորհուրդը կու-
շել և բացատրութիւն պահան-
ջել, թէ առանց Պատրիարքա-
րանի որոշման ու հրամանին ին-
չո՞ւ եկեղեցւոյն Ս. Յարութեան
մատրան մէկ կողմը թաղած է
էգնայեան ոսկերիչ Տիգրան ա-
ղայի մարմինը, և ինչո՞ւ այսպիսի
ապօրինի ընթացից մէջ դատուած
է ազգային վարչութեան դէմ :
Քաղաքական ժողովն լաւ որո-
շում մը ըրած է. առաւել լաւ
վարուած պիտի ըլլայ, եթէ հաս-
տատուն մնայ իւր որոշման վրայ,
եթէ առանց յաջ և յահեակ նա-
յելու, եթէ այս կամ այն անձին
ի նորոգման զանցառութիւն չընէ,
և յիշեալ Թաղական խորհրդոյ
բացատրութիւններն լսելէն ետ-
քը, ազգու և արդար անօրի-
նութիւն մ'ընէ ի իրատ և յօրի-
նակ ներկային և ապագային,
հրատարակելով իւր Ազգին թէ
Մայր եկեղեցւոյ Թաղական խոր-
հուրդն ամբողջովին պաշտօնանկ
եղաւ ազգային վարչութեան
կողմանէ՝ այս անուն անձն եկե-
ղեցւոյ մատրան մէկ կողմը թա-
ղելուն համար, առանց Պատրի-
արքարանի որոշման և հրամա-
նին, և առանց թաղուած անձին
անհատական ու ազգային կենաց
վրայ այդ մեծ պատուոյն արժա-
նաւոր ծանօթութիւններ առ-
ձեռն ունենալու : Այո՛, Քաղա-
քական ժողովն լաւ և գովելի ու-
րոշում մը ըրած է չորեքշաբթի
օրը. մեք և շատերը գիտէինք,
թէ մատրան մէջ թաղելու որո-
շումն Պատրիարքարանէն տրուած
է : Գիտէինք, թէ գէթ Ս. Պատ-
րիարք Հայրն հրամայած է. բայց
ահա հաստատուեցաւ, որ Թա-
ղական խորհուրդն ինքին կար-
գադրած է ամեն բան. և թէ-
պէտ Ս. Պատրիարք Հօր դուրս
է՝ հրամանի համար, սակայն ա-
ռանց սպասելու Նորին Սրբազ-
նութեան հրամանին՝ թաղման
գործը կատարուեր է : Եթէ եր-
բէք այս պատուոյն բոլորովին
արժանաւոր ալ եղած ըլլայ հան-
գուցեալն, Թաղական խորհուրդն
դարձեալ բաւական ծանր պա-

տասխանատուութեան ներքեւ
կգտնուի՝ առանց հրամանի կար-
գադրելուն համար :

Չեմք կարծեր, որ գանուի ող-
ջախոհ Հայ մը, որ մեր այսչափ
իրար անցնելուն պատճառն հար-
ցունէ : Մեր չորեքշաբթի աւուր
թերթով «Պէզնեանի Դամբանը»
վերնագրով յօդուածով բաւա-
կան բացատրեցինք, թէ ինչո՞ւ
անպատշաճագոյն է Պէզնեան
Յարութիւն Ամիրայի պէս մեծա-
գործ և տիեզերահռչակ անձի
մը դամբանին մօտ ուրիշ դամ-
բան մը բարձրացունել, քանի
որ բնաւ ծանօթութիւն չկայ
այդ անձին ազգային մէկ նշա-
նաւոր դարձին վրայ. և ինչո՞ւ
ցինք որ Գեր. Տ. Խորէն Ս. Արք-
եպիսկոպոս Նար-Պէյ բարեհաճի
նոյն օրը նոյն անձին վրայ խօ-
սած դամբանականին համառօտ
քաղուածն զրկել առ խմբագր-
ութիւն փունջի : Տարակոյս չը
կայ, թէ մեր այսչափ իրար անց-
նելուն պատճառն՝ առաքի-
նութիւնն, ուղղութիւնը պաշտ-
պանելու դիտաւորութիւնն է,
առաքինութիւնն ու առաքինին
անպատուողները, նուիրական
դամբան մը նախատողները, ո՞վ
որ ըլլան, եկեղեցական և աշ-
խարհիկ, հրապարակագոյժ ընե-
լու դիտաւորութիւնն է. զի,
ինչպէս ըսինք չորեքշաբթի օրը
և ըսած եմք բազմիցս, ի՞նչ կըլ-
լայ ազգի մը վիճակն, եթէ ա-
ռաքինեաց՝ մեծագործաց յատ-
կացեալ պատիւ մը անխտիր կը
կրնձայուի ամենուր, և միանգա-
ւայն անոնց՝ որոց անհատական
ու ազգային կենաց վրայ լաւ
ծանօթութիւններ նշանակեալ
չեն ազգային արձանագրութեանց
մէջ, որոց վրայ հասարակաց մէջ
բարեւք վկայութիւն մը չկայ,
կիցայ դահալէժ կկործանի այս-
պիսի Ազգ մը : Այս առթիւ դար-
ձեալ կիսգրեմք Գեր. Նար-Պէ-
յեան Սրբազանէն, որ բարեհա-
ճի իւր դամբանականին համա-
ռօտ քաղուածն զրկել առ մեզ.
Եթէ կուզէ՝ ամբողջը կհրատա-
րակեմք. և եթէ մեր թերթին
թուղթն անբաւական կհամարի,
ահա կխոստանամք նոյն օրը կըրկ-
նապատիկն, եռապատիկն, և ա-
ւելին հրատարակել : Այսչափ զո-
հողութիւն կընեմք մեք. թող
էգնայեանի գործերն յիշատակ-
ուին, թո՛ղ նորա անյայտ մնա-

ցած ազգասիրական, աղքատա-
սիրական ու առաքինական նշա-
նաւոր արարքն հռչակուին և
Հայոց Ազգն իմանայ թէ Պէզ-
նեանի համապատիւ ազգային
մ'ալ ունեցած է վերջին ժամա-
նակներս. այո՛ իմանայ և օրհնէ
նորա անունն ու յիշատակը, եւ
չնորհակալութիւններ նուիրէ նո-
րա յաւարկաւորութեան հան-
դիսին օրը դամբանական խօսող
պեճաբան եկեղեցականին :

Անհամբեր կապաւեմք Գեր.
Նար-Պէյեան Սրբազան Հօր հը-
րամանաց :

Եւ դառնալով յօդուածոյս
վերնագրոյն՝ կխոստանամք վաղը
հրատարակել եկեղեցւոյ կամ
մատրան մէջ թաղման արժանա-
ւորութեան համար օրինական
ծրագիր մը, յուսալով որ ազգա-
յին վարչութեան խառն ժողովն
կբարեհաճի քննութեան առնուլ
և պէտք եղած բարեփոխութիւն-
ներն ընելէն ետքը, ազգային ժո-
ղովոյ մատուցանել ի վաւերա-
ցումն, և ապա իբրեւ ազգային
հաստատեալ օրէնք հրատարա-
կել ի ծանօթութիւն ընդհանուր
ազգին : Ուրիշ անգամներ անհը-
րածեշտ պէտք համարելով այս-
պիսի օրէնքի մը դրուութիւնը,
առաջարկած եմք խմբագրել և
հաստատել, բայց ցարգ տես-
նուած չէ : Պէտք է հաստատել
հրատարակել այսպիսի օրէնք մը,
որ քանի մը լիւրայի համար սըր-
բազան դամբաններն չնախատ-
ուին, եկեղեցւոյ սրբազան բե-
մեր ի դուր չորոտեն, բարձրա-
տիճան եկեղեցականներ ի զուր
չաշխատին, ի զուր չաշխատին
գովեստից ու ներքողի բառեր,
բաներ որոնելու ու հայթայթե-
լու համար, և որպէս զի միայն
արժանաւորաց ընծայուի պարտ
ու պատշաճ մեծարանքն, ի պա-
տիւ և ի բարձրացումն Ազգին :

ՅԵՈՒԳՐԱՆՈՒՐԸ

Պերէն. 6 Դեկտ. — Պաշտօնա-
կան ակմբոց մէջ կհաւաստեն,
թէ և ոչ մէկ կողմանէ Գերմանի-
ոյ միջնորդութիւնը խնդրուած
չէ Գաղղիոյ և Չինաստանի ան-
համաձայնութեան վերջ տալու
համար, և Գերմանիոյ կառա-
վարութիւնն ալ միջնորդել ա-
ռաջարկած չէ :

Պէրլինի լրագիրք այսօր այս
նկատմամբ եղած ազգաբարու-

թիւններն հրատարակելով՝ կծա-
նուցանեն թէ Չինաստանի կա-
ռավարութեան նիւթական շա-
հերն պիտի ապահովին խնդիրն
խաղաղութեամբ կարգադրուե-
լով, և կյուսան թէ յիշեալ կա-
ռավարութիւնը կարելի եղածին
չափ պատերազմէ պիտի զգուշա-
նայ՝ իւր պատուոյն և ազգեցու-
թեան համաձայն եղանակաւ մը :

Վիենն. 5 Հեկտ. — Ազգային
ժողովն երէկ նոր խորհրդարա-
նին մէջ գումարեցաւ : Ելեւմտից
նախարարն տեղեկութիւն տը-
ռաւ Աւստրիոյ գանձային վիճա-
կին վրայ, յորմէ կտեսնուի որ
5 միլիոն 700 հազար Ֆիօրին բաց
կայ : Այս գումարն պիտի գոյ-
ուի նոր տուրքերով :

Չախակողմեան խումբերն միա-
նալով յայտարարեցին, թէ պի-
տի ընդունին ու վաւերացունեն
ամեն զոհողութիւն՝ ելեւմտա-
ցուցին հաւասարակշռութեան
համար :

Փարիզ. 5 Դեկտ. — Թոնքինի
խնդրոյն վրայ վերջին օրերս հը-
րատարակեալ Դեկլին Դրքին մէջ,
իբրեւ նորագոյն թուղթ՝ Պ. Ժիւլ
Ֆէրրիի նայեմբեր 30 թուով մէկ
հեռագիրն կայ, յորում յայ-
տարարեալ է թէ Գաղղիոյ քա-
ղաքականութիւնն հաստատուն
պահուած է, թէ չպիտի փոխուի
Թոնքինի պատերազմական յա-
տակագիծն, և թէ Չինաստանի
կառավարութիւնը պատասխա-
նատու պիտի ըլլայ պատերազ-
մին համար :

Վաշինգթոն. 5 Դեկտ. — Միաց-
եալ Նահանգաց հանրապետու-
թեան նախագահ Պ. Արթիւր՝
ազգային ժողովոյն մէջ ատենա-
բանելով, երկրին քաղաքական
ու առեւտրական յարաբերու-
թեանց վրայ ալ խօսեր, և ծա-
նուցեր է թէ Միացեալ Նահան-
գաց կառավարութիւնն հաւա-
նութիւն տուած է Թուրքիոյ Բա-
թանիքի տրոց գործադրութեան
համար : Նաև յայտարարեր է,
թէ Թուրքիոյ և Միացեալ Նա-
հանգաց կառավարութիւնք բա-
րեկամական յարաբերութեանց
մէջ կգտնուին : Ի վերջոյ առա-
ջարկեր է ծերակուտին արտա-
քին գործոց դիւանին, որ ի Սօ-
ֆիա ամերիկեան հիւպատոսու-
թիւն մը հաստատուի :

Աթին. 5 Դեկտ. — Ազգային ժո-
ղովոյն մէջ Պ. Տէլիեանի հար-

ցում՝ ըրաւ նախարարաց ընթացից համար, և ծանոյց թէ երեւան պիտի հանէ նախարարաց համար վստահութեան խնդիրն: Ազգային ժողովն որոշեց վաղուեան թողուլ այս հարցման վրայ վիճաբանութիւնը:

Ապա գլխաւոր նախարար Պ. Թրիգուբի առաջարկեց շարունակել մատուցեալ ծրագրոց վերայ բացուած վիճաբանութիւնը: Ասոր վրայ, ընդգիծադէր մասն մեկնեցան խորհրդարանէն, յայտարարելով թէ վստահութեան քուէէն յառաջ տեղի ունեցած ամեն որոշում իբրեւ չեղեալ պիտի համարուին: Նախագահն փակեց ատենը, երեսփոխանք ըստ օրինի պէտք եղած թիւն չունենալուն համար:

Արեւ. 5 Դէկտ. — Ազգային ժողովոյ այս աւուր նստին մէջ, Գալիկեան Բալլի և Բուֆօ պարոնայց ի նախարարութենէ հրաժարման պատճառաց վրայ վիճաբանութիւնը շարունակուեցաւ, և խնդիրն փակուեցաւ՝ առանց որ և է որոշման:

Պ. Տէլիեանի՝ այս աւուր ատենախօսութեանը մէջ գանգատեցաւ՝ ազգային ժողովոյ վերջին բացման առթիւ թափառորին կողմանէ որ և է խօսք չարտասանուելուն, և հետեւաբար կառավարութեան ընդհանուր քաղաքականութեան վրայ երեսփոխանաց ծանօթութիւն չստանալուն համար:

Պ. Տէլիեանի շարունակելով կառավարութեան դէմ դիտողութիւններն՝ գանգատած է նաև թէ կարելի չըլլար ստանալ հարցմանց պատասխաններն, և հետեւաբար ընդգիծադէր մասն կհարկադրի առաջարկել որ վիճաբանութիւն բացուի քաղաքականութեան վիճակին վրայ: Այս ատենախօսութենէն ետքը որոշուեցաւ՝ այս խնդրոյն վրայ խորհրդակցութեան սկիզբ վաղը:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ուրախութեամբ կիմանամք որ, կըսէ այս առաւօտ Թէրճէմանը — Հագիգաթ, բարենորոգմանց յանձնաժողովն հասարակաց գոհացողիչ վիճակի մէջ յառաջ կտանի իւր աշխատութիւններն: Մեծ եպարքոսին նախագահութեան ներքեւ գտնուող այս յանձնաժողովը հետզհետէ Օգոստոս Սուլթանին ալ մատուցանելով նահանգաց համար պէտք եղած բարեկարգութիւններն, Նորին վեհափառութեան գոհունակութիւն կպատճառէ:

— Առջի աւուր փոթորիկն Հարեմ-խանէյէսին բողբոլին քակելը, և Գապարթաշի Պէշիկթաշի ու Միջագիւղի նաւահանգստաց բաւական վնաս հասուցեր է: Գումգափու և Ալըրգափու ալ բաւական վնասներ եղեր են:

— Աւստրիական դեսպանն երէկ երեկոյ Բ. Դուռն գալով՝ մեծ եպարքոսին, արտաքին գործոց

նախարարին, և նորա խորհրդական Տատեան էֆէնտիի հետ տեսակցեցաւ:

— Պարսից Շահին ծննդեան տարեդարձին առթիւ, այս երեկոյ հանդէս պիտի կատարուի պարսիկ դեսպանատան մէջ, և դեսպանին կողմանէ ընդունելութիւն պիտի ըլլայ շնորհաւորութեան երկոյներուն:

— Էքսպրէս կծանուցանէ, թէ առջի օրը նախարարք արտաքոյ կարգի ժողով գումարելէն անմիջապէս ետքը, նախարարաց ու մանք յատկապէս նիստ ընելով՝ բարենորոգմանց խնդրով զբաղեր են:

— Իզմիրէն մեկնող աւստրիական նաւատորմին՝ ամառոյ 9ին Բատոս գացեր, և ժամ մը մնալէն ետքը դէպ ի կրետէի Սուտա նաւահանգիստն ուղեւորեր է, ուր ժամանակ մը կենալէն ետքը Բօլա պիտի երթայ եղեր:

— Գրած էինք, թէ կանխաւ իմացուելով որ Իզմիրի կառավարութեան անտուկը գողեր պիտի մտնեն, ոստիկանութեան լուր տրուել է և գողերը բռնուել են: Այժմ՝ կլեմք, թէ ձերբակալեալ գողերն Տական տարի բերդարդելութեան դատապարտուել են:

— Խրիսթաքի անուն յոյն մը կնոջը հետ մահմետական կրօնքն ընդունել են, և երէկ Խալաֆիմ (Խրիսթաքի) թրիատուել է կայսերական բժշկական վարժարանին մէջ:

— Խասգիւղի հրդեհին աղետքն խիստ ծանր եղած է: Արդարեւ Գատը գիւղի վերջին հրդեհը բաղում վնաս պատճառած է, սակայն այսչափ թշուառութիւն տեսնուած չէ: Գատը գիւղի այրած շէնքերուն մեծ մասը հարուստ անձանց կալուածներ էին, և բնակիչք փողոցները չմնացին, իսկ Խասգիւղի շէնքերն թէ եւ մեծ արժէք չունին, սակայն արդէն աղքատ եղող բազում ընտանիք կպատսպարուէին: Հետեւաբար այս խեղճերն գթութեան մեծամեծ շնորհաց պէտք ունին, հրդեհին օրը նախարարք և բարձրաստիճան անձինք օգնութեան փութալէն զատ, Օգոստափառ Սուլթանն ալ հետզհետէ թիկնապահներ և թիկնապահապետն զրկելու ու ծանօթութիւն առել է: Ծովային նախարարն իսկոյն վրան զրկել, և Պօլոյ քաղաքապետն միս ու հաց փութացուցեր է: Դեսպանուհեաց յանձնաժողովն ալ որոշել է նպաստել, և արդէն գումար մը տուել է:

— Օգոստ. Սուլթանն հրամայել է, որ առայժմ իւր անձնական գանձէն 1000 լիրա տրուի Խասգիւղի կարօտելոց, և նոցա ստիպողական պիտոյքն հոգացուին: Կայսերական հրամանաւ պարպուեցան բժշկական վարժարանն ու Միւհէնտիսխանէն, և բացը մնացած խեղճե-

րուն մէկ մասը զետեղուեցան: Հրէայք կայսերական այս շնորհաց վրայ որոշեցին սինակովաներուն մէջ բարեմաղթութիւններ ընել Օգոստ. Սուլթանին կենաց համար: Նորին վեհափառութիւնն միանգամայն հրամայած է, անմիջապէս իւր հովանաւորութեան ներքեւ օգնութեան յանձնաժողով մ'ալ կազմել:

— Մայրաքաղաքին մէջ գլխաւոր տասը պօստացւոց զինւորական վիճակն ելած ըլլալով՝ աւստրիական դեսպանատունը Գալափի մը միջոցաւ պաշտօնական ազդարարութիւն զրկել է սոցա, որ մինչեւ 34 օր դառնան իրենց հայրենիքը և կատարեն իրենց զինուորական պարտաւորութիւնը: ապա թէ ոչ պիտի զրկուին քաղաքական իրաւունքէ: Դեսպանատան այս ազդարարութեան վրայ, Պօստացի մահմետականք Բ. Դրնէն խնդրել են, որ Աւստրիոյ կառավարութեան միջնորդէ՝ զինւորական ծառայութենէ ազատ մնալու համար:

— Լոնտոնի քաղաքապետն, Չէշմէի կարօտ արկածելոց ինը պատանեղանքը հանդանաւած ու զրկած գումարէն զատ, այս անգամ ալ 250 անգղիական լիրա զրկած ըլլալով՝ բաշխման համար մայրաքաղաքէն զրկուած Պ. Լաֆոնթէի զրկել են զայն:

— Անցեալ շաբաթ օրը Խասգիւղ Գարա-աղաճ երկու քուրդաւ մը գինոմլալէն ետքը, քաղաքի անկարող վիճակի մէջ եւ բարձրաձայն աղաղակներով ու երգերով Հալըճ-օղլուի Եէնի-մահալլէի պահականոցին առջեւ անցած ատեն, պահանջողին ուրն երբ պարկեշտութեամբ երթալու հրաւեր կուղղէ իրենց, մէկը ոչ միայն չհնազանդիր, այլ և կոկոսի սաստիկ նախատելու հայհոյել զինուորին դէմ, եւ դանակն հանելով նորա վրայ կը յարձակի: զինուորն ալ փոխադարձաբար կհարկադրի բէվօլէն քաշել: քուրդն ծանրապէս վիրաւորուելով կիցայ, և հիւանդանոց փոխադրուած ժամանակ կըրուի:

— Այտընի կուսակալն՝ որ նահանգին մէջ շրջագայութեան ելած էր, դարձել է:

— Պօլոյ առողջական վերատեսչութիւնն ըստ հրամանի Բ. Դրան՝ սկսել է թոշակ սահմանել սոյն վերատեսչութեան պաշտօններուն մէջ վախճանեալ անձանց ընտանեաց համար, բայց որոշել է առայժմ յետաձգել պաշտօնէ հանգստեան արժանաւոր անձանց թոշակ սահմանելու գործը:

— Մոնթէնոր իւրոյ կծանուցանէ, թէ Բ. Դուռն ի գործ դրած է պէտք եղած միջոցներն՝ Հայոց և Յունաց յարաբերութեանց նկատմամբ կառավարութեան ընել ուղած փոփոխու-

թեանց վրայ Եւրոպոյ մէջ տեղի ունենալիք թիւրիմացութեանց առաջն առնելու համար: Կըսուի, թէ այս խնդիրն թէպէտ բողբոլին ներքին է, և կառավարութիւնք միջամտելու համար ո՛ր և է շահ չունին, կ'արէ յիշեալ լրագիրն, սակայն լուր կայ թէ Բ. Դուռը շրջաբերականաւ մը օամանեան դեսպանաց պիտի հաղորդէ անհամաձայնութեան պատճառ եղող խնդրոյն բուն ու հարազատ վիճակն:

— Լաթուրքի լրագիրն կծանուցանէ, թէ Անգղիոյ կառավարութիւնն որոշած է ի Գահիրէ և յՊղեքսանդրիա ջօրք զրկել ներկայ գունդերուն պակաս լըրացնելու համար, թէ՛ կիսորհիքանի մը գունդէն Հնդիկ ջօրք զրկել, ամենայն պատահարաց առջեւ պատրաստ գտնուելու համար, և թէ՛ Պոլոյ անգղիական դեսպան լրտ Տրֆրին հաղորդել է իւր կառավարութեան թէ Բ. Դուռն կառավարիչ օժանդակել՝ Սուտանի մէջ երեւան ելած սուտ մարգարէն ջնջելու համար:

Յիշեալ լրագիրն կգիտէ, թէ կայսերական կառավարութիւնը պատրաստ է ջօրք զրկել ի Սուտան՝ ծախքն եգիպտական իշխանութեան գանձէն վճարուելու պայմանաւ, սակայն կըսուի, թէ Անգղիոյ կառավարութիւնը չուղէր ընդունիլ Բ. Դրան այս առաջարկութիւնը, որով Բ. Դուռն հարկադրուել է ազդարարել թէ Անգղիոյ կառավարութիւնը պատասխանատու պիտի ըլլայ՝ յեգիպտոս տեղի ունեան լիք ամենայն շարժմանց ու յեգիպտական վարմանց համար:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

— Խտալիոյ դատական գործոց նախարարն յատուկ ծրագրով մը առաջարկել է ազգային ժողովին՝ մահուան պատիժը ջնջել, և ի փոխարէն՝ մշտնջենաւոր բանտարկութիւն սահմանել: Կարծուի, թէ այս առաջարկութիւնը պիտի ընդունուի ազգային ժողովէն:

— Վիէնայի քաղաքական ալ կըմբոց մէջ խաղաղութեան նշան կհամարուի՝ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Կիէրսի խաղաղասիրական հրահանգներով մեծ տեղութեանց մայրաքաղաքները շրջագայելու ելնելն, և կգիտեն թէ Ռուսիոյ կառավարութիւնը կջանայ՝ որ և է կերպիւ չվտայցունել Գերմանիոյ և Աւստրիոյ կառավարութիւնները:

— Բեռլինպուրկէն գրուած է վիէնայի լրագրաց: — « Երեւց կայսերաց դաշնակցութեան գործին կարգադրութիւնը մերձ է Պէրլինէն Պ. Կիէրսի կողմանէ տրուած ծանօթութիւնք՝ Ջարին գոհունակութիւն պատճառելով վիճակի մէջ են: Տեղեւոյս քաղաքական ակմբոց մէջ կկարծուի:

Թէ Զարն մօտերս պիտի մասնակցի Գերմանիոյ և Աւստրիոյ խաղաղասիրական քաղաքականութեան, և Եւրոպիոյ համար պատերազմի երկիւղն բազում ժամանակ պիտի փարատի: Լեհաստանի մէջ Ռուսիոյ կառավարութեան շինել տուած ամրութեանց դործին կարեւորութիւնը այնչափ չէ, որչափ կցուցնեն Գերմանիոյ և Աւստրիոյ լրագրութիւնք: Այս նկատմամբ՝ ի Պէրլին Պ. Կիէրսի տուած ապահովութիւնք բաւական համարուած են, և Գերմանիոյ գլխաւոր նախարարին կողմանէ ալ փոխադարձաբար խել մը բարեկամական ապահովութիւններ տրուած են Ռուսիոյ կառավարութեան: Գալով՝ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարին կողմանէ Աւստրիոյ կառավարութեան տրուելիք բացատրութեանց, թէեւ կը կարծուի որ այս երկու կառավարութեանց մէջ Պալքանի խնդրոյն համար կատարեալ համաձայնութիւնն անկարելի է, բայց հաւանական է որ ժամանակ մը հաշտութեամբ ընթանան, Ռուսիոյ կառավարութիւնը խոստանալով չմիջամտել այսուհետեւ Պալքանիոյ ու Սերպիոյ խնդրոց մէջ, և Աւստրիոյ կառավարութիւնն՝ ի փոխարէն՝ Պէրլինի դաշնադրութեան քայլ մ'իսկ դուրս չենել յանձն առնելով:

Ինչպէս արդէն հրատարակեալ հեռագրերէն ալ կտեսնուի, Յունաստանի ներկայ նախարարութեան դիրքն մանաւանդ վերջին օրերս հաստատուն վիճակի մէջ չէ, և կկարծուի թէ մօտերս դարձեալ նախարարական փոփոխութիւն մը պիտի ըլլայ այս երկրին մէջ, ուր այսպիսի փոփոխութիւնք յաճախ կտեսնուին: Ազգային ժողովոյ մէջ հետզհետէ կստուարանայ ընդդիմադիր մասն, և նշանաւոր ու զօրաւոր անձինք ընդդիմադրաց գլուխն անցած են: Ազգային ժողովէն ընդդիմադիր երեսփոխանաց մեկ-

նեյուն վրայ, ժողովոյն օրինակով թիւ չունենալն, և նախագահին ատենը փակել ստիպուելը՝ բաւական ապացոյց մ'է ընդդիմադիր մասին ստուարութեան ու զօրութեան:

Սօֆիայէն գրուածին նայելով՝ Պալքանիոյ իշխանութիւնը բաւական զրադեալ է Պալքանի համար գործակատարի մը ընտրութեան խնդրով: Կրսուի եղեր, թէ պետական խորհրդոյ նախագահ Պ. Վիլքովիչի պիտի յանձնուի սոյն պաշտօնը, բայց գլխաւոր նախարար Պ. Զանգօֆ կուզէ եղեր որ Պալքանի ռուսական դեսպանատան բժիշկ Գարգանովի անունին դործակատար, և արդէն առաջարկուեր է: Այսու ամենայնիւ, յայտնի չէ, թէ Բ. Դուռը կընդունի, որ Ռուս հպատակի մը տրուի Պալքանիոյ գործակատարութեան պաշտօնը:

ԱՅՈՒՆԻ ԱՅՈՒՆ

Շիքակոյի մէջ անդ զիացի կին մը աղբեր հրատարակեր է, որով յանձն կառնու քալել ուսուցանել կանանց և տղայոց: Ազգերէն միոյն մէջ ըսած է. — «Իմ դասիս գլխաւոր սկզբունքն է՝ քալել ստից մատներուն վրայ փոխանակ կրունկի (տապան) վրայ քալելու, որ առողջութեան կիմասէ, վասն զի ամեն քայլ առնուած ատեն ցնցում կուտայ սղնայարին. մինչդեռ մատներու վրայ քալելը՝ սահուն ու հաճոյական ընթացք մ'է: Անգղիացիք ու գաղղիացիք ամենաշնորհալի կերպիւ կքալեն, վասն զի մայրերն ուղիղ դիրք մը կուտան իրենց որդւոց՝ տղայութենէ սկսեալ. ամերիկացւոց ու գերմանացւոց դնացքը ծանր է, վասն զի երիտասարդութեան մէջ անիւթութեամբ կվարուն: Շիքակոյի կանայք աշխարհի ամենամեծ ոտքերը ունին. և որովհետեւ փոքր կոշիկներ կը հագնին, բազում կոշտեր (նասր) կունենան:

Հետեւեալ ծանօթութիւնը կապացուցանէ, թէ վայրենիք ծղլ և աշխատութենէ փախչող չեն: Նիւ-Եօրքի մէջ Վինկաթ բերդին շրջակայքը Նալայոս ըսուած վայրենի փառքիկ ցեղ մը կընակի. այս տարի վաճառելու համար ունեցած են 800000 լիպրա բամպակ, 600000 տոլարի մարթ և մուշտակ:

Յոլորովին նոր և հետաքրքրական քարոզախօսութիւն մը երեւան ելած է հարաւային Ամերիկայի մէջ: Քարոզիչ Գոնաւիլ Քեան կանուանեն այս պաշտօնը վարողները: Երբ թեմի մը ժողովուրդը դժոհ ըլլայ իւր օրինաւոր քարոզչէն, հոն օգնութեան կկոչուի գոհունակութեան քարոզչն. սոս այնչափ դէշ կքալուի, որ ժողովուրդը մէկ կամ երկու անգամ լսելէն ետքը Գոնաւիլ, և կհարկադրի կոշկ դարձեալ իւր օրինաւոր քարոզչին:

Վենետիկ անհամեստ տան մը մէջ գտնուող երեք քոյրեր խեղդեր են ինքզինքնին: Կկարծուի թէ մարմնային վատառողջութենէ ստիպեալ առեր են այս վախճանը. մէկը՝ կուրացած, միւսը՝ լուսնոտած, և երրորդը՝ անտանելի ջլախտի մը ենթարկուած է եղեր:

Սպանիոյ արքայական դերգատտանի անդամոց տարեկան թոշակներուն վրայ հետեւեալ ծանօթութիւնք կը տրուին: Թագաւորին տարեկանն է՝ 7 միլիոն ֆրանկ. Թագուհւոյն՝ 450000 ֆրանկ. դահաւորոյս իզագէլա Թագուհւոյն՝ 750 հազար ֆրանկ, ևայլն: Ընդամենը՝ 10 միլիոն 660 հազար ֆրանկ:

ՎԵՑՀԱԶԱՐԵԱԿ

Հայերէն խօսակցութեան մէջ Գործածուած բառերէն, Գործածուած և օտար բառերն ըստ Վ. ԳԱՆՈՒՄՏ Փ. ԹԻՐԵԱՐԵԱՆ 6000 բառէ և 218 երեսէ կը բաղկանայ: Գրին է 4 դրուշ: Կը գտնուի Պոլիս Մէրճան փողոց

Թիւ 33 Աշեւան գրատունը և բոլոր Հայ գրավաճառաց խանութները:

Պատիւ ունինք ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ այս անգամ Մարտիկայի առաջին տեսակ սիկաուի թուղթի գործարան մը բացուած է Սուլթան Համամ Աշըր Էֆէնի խանի դէմ Ալթընճը խան թիւ 10, որոյ հասցեին հարկերն 10ը մետասան թաղի ազքատիկ տղոց յատկացեալ է, որք են, Սամաթիա, Գումպաբու, Բերա, Պէշիքթաշ, Օրթագլուշ, Իսկիւտար, (երկու թաղի) Պալատ, Թօրգաբու, Խասգլուշ, Գատրգլուշ, ասկէց զատ դաւառաց համար գործածողներէն ալ Ասիական ընկերութեան հարկերն 10ը պիտի նուիրուի:

Ուստի պէտք է որոշեալ թաղերէն ամեն ամիս մէկ մէկ հաւաքել զրկուի կեդրոնատեղին, որ եղած հասոյթէն իրենց ինկած բաժինն առնուն:

Կը յուսանք որ յարգոյ ազգայինք պիտի փութան քաջալերել մեր սոյն ձեռնարկին:

Յ. Փամպուգճեան
Ս. Տիւտիւքճեան

ՄԻԱՅՆԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՅՈՑ
ԻՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ
ՏՈՔ. ՍԵՓՐԷԻ
Թարգմանեալ է Պրահայէն լեզուէ

Եւ համաօրէալ
Ի պէտս Ազգային վարժարանաց
Գին 4 Դահեկան
Շատ գնողներու համար մասնաւոր զեղչ կը լինի:
Կը գտնուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով. կեդրոնատեղին է Հայոց Միացեալ ընկերութեանց գրասենեակն, Ղալաթիա, Կէօ. չէ օղլու խան: Թիւ 12:

ՍԱԼՆԱՄԷ

ԿԱՄ
ԷԲԻՄԵՐՏԷ
Առաջիկայ 1884 տարւոյ համար պատրաստուած, որ զանազան ծանօթութիւններ ալ կապուանակէ: Վաճառման կեդրոնատեղին է Պոլիս Սուլթան-Համամ Աշըր Էֆէնի խանի դիմա-Ալթընճը խան Ն. 10, և բոլոր գրավաճառաց խանութները ի գին 2 դրուշ:

ԶԱՂԱՑՔԻՆ ՎՐԱՅ ԾԱՐԱՎԱԿՈՒՄ

13 (ԾԵՐ.)
Այս միջոցին Բօքթօզի զանգակատունը ժամը 11 կշարներ: Ժամու հարուածները կհասնէին մինչեւ անդր յստակ և որոշակի Պրանսուազ խենդի պէս ոտք ելաւ: Երկու ժամ էր որ ջաղացքը թողած էր:

Ինձ նայէ, ըսաւ արագաբար: Եթէ քեզի պէտք ունենանք, սենեակի կեղնեմ և հոն կէ թաշկինակս կշարժեմ:
Եւ վազելով մեկնեցաւ, մինչդեռ Տօմինիք խիստ անհանգիստ գլուխը փոփոխ եղբէն վեր կլեր: Գնէր ջաղացքը աչքին առջեւ ունենալու համար:

Պրանսուազ, ի Բօքթօզ մըտնելու ժամանակ, ծեր մուրացիկ հայր Պօնթանի հանդիպեցաւ որ

բոլոր տեղացիքը կճանչնար: Մուրացիկը բարեւեց զՊրանսուազ. ջաղացքանը տեսած էր Բրուսիացւոց մէջ. յետոյ խաշակէնքելով և կիսկտուր խօսքեր միմեալով՝ ճանբան շարունակեց:

Երկու ժամը անցաւ, ըսաւ Բրուսիացի սպայն, երբ տեսաւ զՊրանսուազ վայրագաւթին մէջ: Հայր Մէրլէ ջրհորին քով քալելիս վրայ նստած էր. միշտ կծրխէր: Մանկամարդ աղիկը նորէն պաղատեցաւ, լացաւ, ծռնկի եկաւ, կուղէր ժամանակ վաստակիլ, Գաղղիացւոց վերագարձը տեսնելու յոյսն աւելցած էր, և մինչդեռ կհեծէր, մտիկ կընէր, կկարծէր լսել հեռուէն զինուորաց կանոնաւոր քայլերուն ձայնը: Ո՛հ, եթէ Գաղղիացիք երեւցած ըլլային, եթէ զիրենք ամենքն ալ փրկէին:

Մտիկ ըրէք, պարոն, ըսաւ սպային, ժամ մ'ալ, գեռ ժամ մ'ալ. . . կրնաք մեզի չնորհել գեռ ժամ մ'ալ:

Սպայն անողորմ կկենար. երկու զինուորաց հրաման տուաւ բռնել զՊրանսուազ, և իւրաց տանիլ՝ որպէս զի ծերունւոյն գործը հանդարտաբար կատարուի: Յայնժամ ահարկու պատերազմ մը տեղի ունեցաւ Պրանսուազի սրտին մէջ: Չէր կրնար թողուլ որ հայրը այսպէս սպաննեն: Ո՛հ, ո՛հ, աւելի կուղէր մեռնել Տօմինիքի հետ, և վաղեց դէպ ի իւր սենեակը, և կուղէր վեր ելնել և թաշկինակը շարժել երբ Տօմինիք ինքնին երեւեցաւ վայրագաւթին մէջ: Սպայն և զինուորք յաղթութեան ճիւղ մը արձակեցին: Բայց Տօմինիք, իբր թէ հոն միայն Պրանսուազ դըտ-

նուած ըլլար, դէպ ի Պրանսուազ յառաջացաւ. հանդարտաբար, բայց քիչ մը խիստ կերպով:

Ըրածդ գէշ բան է, ըսաւ, ինչո՞ւ զիս մէկտեղ չբերիր. ես ամեն բան իմացայ հայր Պօնթանէն. . . վերջապէս ահա եկայ:

Եւ ժամը երեքն էր: Մեծ սեւ ամպեր կծածկէին յամրաբար երկինքը, նշանք մօտալուտ փոթորկի մը: Սոյն դեղին երկինքը, սոյն պղնձագոյն կապերաք՝ արեգական մէջ այնչափ զուարթատեսիլ եղող Բօքթօզի հովիտը կփոխէին աղօտ շուքերով լի վրտանգարեր տեղոյ մը: Բրուսիացի սպայն գոհ եղած էր՝ զՏօմինիք միայն բանտարկել տալով, առանց յայտնելու նորա կրելիք պատիժը: Կէս օրէն ի վեր Պրանսուազ զարհուրելի անձկու-

ԱԶԴ

Փունջը ձեռքէ կ'աճառուի բոլոր Հայ գրաւաճառաց խա- նութները, և Պաղէ-գաւիու ջը- րաւաճառ Պողոս աղայի խանու- թը, և անոր դիմացը՝ թղթաւա- ճառին խանութը թիւ 46:

ՄԱՆԿԱՏԱԾՈՒԹԻՒՆ

ԲՆԱԿԱՆ, ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԵՒ ԻՄԱՏԱԿԱՆ ՀՐԱՀԱՆԳ ԽՆԱՄԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

ՏՕՔԹՕՐ ՍԵՐՈՔԵԱՆԷ

Սէրվիչէն էֆէնտիի սոյն ընտիր գիրքը՝ որուն Ա. Հատորը մեծագիր 192 էջէ կ'ընդգրկուի, կ'ընտիր թեան վրայ, նոր ծնած տղուն սը- նընդին վրայ: Մօր մը կ'աթ տալու ժամանակ ինչ զգուշութիւններ ը- նելու է: Ազէկ ծծմայր մը ինչպէս ծանչեւու է: Ծծմայր եթէ չզըտ- նուի՝ տղան ինչպէս մեծցնելու է: Կաթէն վերջը ինչ կ'երցնելու է: Տղուն ախրա հանելու ժամանակի դիպուածներուն վրայ: Մաքրու- թեան, Շարժման, Խօսելու, Զգա- յարանաց և Մտքի կարողութեան վրայ: Պատուաստի զանազան կա- նոններու վրայ եւայլն:

Իսկ Բ. Հատորը կ'ընտիր Տղու մը երեք տարուէն սկսելով մինչեւ ի կատարելութեան հասակն տար- ուելիք հոգածութեան և խնամքնե- րուն վրայ:

Երկհատորին գինն է ընտիր կաղ- մով 30 զրուշ արծաթ:

Կծախուի ի Զագմագըլար թիւ 20 Գրատունը:

ԷԼԻՅԱՍ

ԼԻՍԱՆԸ ԹԻԻԲԻ

Թուրքերէն լեզուի ընթերցա- նութեան ուսումն խիստ դիւրա- ցուցած է այս, և կ'աճառուի Մարգարեան և Զէնճիրճեան գրա- վաճառաց խանութները, ի գին 1 1/2 զրուշ:

ԹԻԻԼ ՎԵՐՆ

ՅԵՐԿՐԷ Ի ԼՈՒՍԻՆ

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

97 ՔԱՄՈՒ ՄԷՋ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՅ

Ի Ֆրանսիայէ

Կ. Ս. ԻԻԹԻԻՃԵԱՆ

Գինն է 6 զշ:

ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵԼԵՑԻՈՑ

ՍԵՐՈՔԵԱՆԷ

Գեր. Տ. Մատթէոս եպիսկո- պոս իզմիրեան գրած է Հայաս- տանայց Ս. Եկեղեցւոյ ընդհան- րական հայրապետութեան, և Աղթամարայ ու Սոյ կաթողիկո- սութեանց հաստատութեան, ի- րաւասութեան և պարտուց ու պաշտաման վրայ, պատմու- թեամբ՝ արձանագրութեամբ և հին ու նոր վաւերական պաշ- տօնագրովք հաստատելով զամե- նայն: Ընթերցողն լիովին ծանօ- թութիւն կ'ստանայ Հայաստան- եայց Հայրապետութեան և Աղ- թամարայ ու Սոյ անցեալ և ժա- մանակակից վիճակաց վրայ: Ան- շուշտ եմք, թէ մեծ կարեւորու- թիւն ու օգտակարութիւն ունի այս հրատարակութիւնը, մանա- լանդ ներկայ ժամանակիս մէջ, յորումամեն, Հայոց Հայրապետու- թեան գերագոյն գահն թափու- կէ անուի, Սոյ կաթողիկոսա- կան խնդիրն կ'յուզուի դեռ և Պաշտօնիւրայի բարեփոխութեան վրայ կ'ստուի: Գեր. իզմիրեան քաջ հետադատած ու իմաստա- սիրած է զայս ամենայն, և լու- սաւոր ծանօթութիւններ կ'ընծա- յէ հետաքնին Հայոց: Գրքին սկիզբը դրուած դանկը աչքէ ան- ցունողն պիտի տեսնէ, թէ որ- չափ նշանաւոր անցքեր նշանա- կեալ են խնամով, և քանի նուի- րական ու մեծարելի է Հայկա- կան հարստութեանց միակ մնա- ցորդն եղող Հայրապետութիւնն: Կարժէ, որ ամեն Հայ ունենայ հատ մը, կարժէ որ ամեն Հայ թանգարանի մէջ գլխաւոր տեղ մը բռնէ այս Գիրքը:

Կգտնուի լրագրոյս Գրատնե- եակը, Պօլիս Պաղլգ-բաղար Նա- ֆիլէ-խան վերի յարկ թիւ 16. Պաղլգ-գաբու Զրաւաճառ Պողոս աղայի խանութը և Պօլիս Զագ- մագըլար-Եօգուշու Գաւաթեան Գրատունը: Կրաղկանայ 1300 ե- րեսներէ:

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՆԻ ՀՈՒԼԼՈՒԵԻ

Լեարդի, ստամոքսի և աղիքնե-

րու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր է սոյն գեղ- հատը, ամեն ջրային տկարութե- ու ժաթափութեան և տխրութեան համար: Կընչէ և անհետ կ'ընէ ա- մեն տեսակ անհարգութեանց հետքերը: Սրտի և երիկամանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն մ'ու- նի: արիւնը մաքրելով՝ նոցա խան- գաւեալ վիճակը կ'կանոնաւորէ և զգուշելով կենսական գործարան- ները կ'զօրացնէ: Իւր դեղական մեծ ազդեցութեամբ սրտախառնու- թիւն, կծուութիւն, մաղձային հի- ւանդութիւններ, որովայնի մէջ լցուած կազեր, գլխի ցաւեր կ'վա- նէ, մարսողութիւնը կ'աւելորդի, և մարմինը մաքրուելով բոլոր այն աղտեղութիւններէ որ շատ անգամ զանազան հիւանդութեանց սկզբը- նապատճառ կ'ըլլան, առողջ՝ ուժեղ և բնական դիրքը կ'զգենու:

ONCUEUT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒԼԼՈՒԵԻ

Մորթային հիւանդութիւն և վէրք բուժելու մասին ունեցած պաշտամական յատկութեանցը ՀՀ- առաքիր բնաւ ուրիշ դեղ մը: Հին կամ նոր թուեաւոր վէրքեր, ու- ռեցք, քաղցկեղ (շէքէֆէ), սրու- նից և ստեանց վէրքեր կամ բոլո- րովին կանցնին և կամ կ'աւանան, օգտակար է նաեւ հարբուխի, հա- յի, սրտի բաբախման, մանաւանդ յօղացաւ (էէ) ըստած հիւանդու- թեան: Իւր կազդուրիչ և զօրաւոր ազդեցութեամբ խոյլ (սքւեմ) հի- ւանդութեան ապականիչ զօրու- թիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ՝ կը զիմագրաւէ:

Այս դեղերուն գործածութեան ե- ղանակը նշանակուած է իւրաքան- չիւր տփի վրայ, որ կ'գտնուի ամեն դեղաւաճառներու քով, և մասնա- ւորապէս Պաղլգ-գաբու Զրաւ-խանի կողմերը Պ. Գաւաթեանի դեղա- րանը թիւ 7 կ'ծախուի:

Աւելի առնել ուզողը կ'հրաւիրուի առ հեղինակն տօթել Նոյնուէ ի Լոնտոն Օքսֆորտ փողոց թիւ 533

ԿԻՆԵՆԵԹ-ԻՒԼ-ԼՈՒՂԱԹ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՅՐԱՆՍԵՐԷՆԷ Ի ԹՈՒՐԳԵՐԷՆ

Աշխատասիրողը

ՄԵՆԵՏԷ ԵՒ ՄԵՒԵԼ ԱՆԵՆ

Պաշտօնեայք Հասարակաց կրթու-

թեան Գրաքննութեան սենեկի

Հրատարակիչ Գաբէէն Պաշտպան

Առաջին հատորն՝ որ երեսուն երկու երեսներով երեսուն եւ մէկ տետրակներէ բաղկացեալ է, տետր առ տետր հրատարակ- ուելէ յետոյ կ'ազմուած կ'ա- ճառուի ի գին 60 դահեկան ար- ծաթ:

Բ. հատորին Ա. եւ Բ. տետրերն եւս հրատարակուած են եւ կ'ա- ճառուին ի գին 2 դահ. արծաթ իւրաքանչիւրն:

Բաժանորդագրինն է Կ. Պօլսոյ համար 75 դահ. արծաթ. գաւա- ռաց համար 100:

Բ. հատորին 15րդ տետրին հը- րատարակումէն ետքը բաժա- նորդագրութիւն չընդունուիր:

Այս բաւարանն, պարունա- կած արուեստական եւ գիտա- կան բաւերու ճոխութեամբ, բացատրութեանց յատկութեամբ իւր տեսակին մէջ առաջինը կ'համարուի: Սոյն գործը ցարդ- հրատարակուած Ֆրանսերէն- թուրքերէն բաւագրոյ վրայ սա առաւելութիւնն ալ ունի որ թուրք տառերով տրուած բա- ցատրութիւններն լատին տառե- րով եւս նշանակուած են անոր մէջ, մասնաւորապէս ի դիւրու- թիւն օտարազգեաց:

Մասնաւոր խնամքով, գեղե- ցիկ եւ մաքուր տպագրու- թեամբ տետր առ տետր իրոյս կ'ընծայուի Արամեան տպարանէն:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Կ. Պօլիս 25 Նոյեմբեր 1883

Բօնսօլիտէ	40-5
Երկաթուղեաց	Յրանգ 42-75
Թրամուէլ	Լ. Օ. 3-10
1865 ի ֆոխսառութիւն	Յրանգ 60-
1865 ի	» 58-50
1869 ի	» 52-
1872 ի	» 18-25

Օսմանեան լիւրան 400 դրուշէն

Մէմօլիյէ	108-
Մէմօլիք	100-30
Հինգնոց	103-15
Վեցնոց	103-15
Գառաւն Խոլի (գաբիք)	936-
Գառաւն արծաթ (նոր)	90-
Խոլիի Բօլ	90-
Գաղղիական լիւրա	87-30
Անգղիական	110-15
Գրիմից	51-20

ՏՆՈՐԷՆ ԵՒ ՏԻՐ

Հ. Ս. ԱԼԸՃԱՃԵՆ

ՏՊԵՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՊԵՐՈՒԹԻՒՆ

Գիրքի-խան վարի յարկ թիւ 26

Թեամբ մը օրհասական վիճակի հասած էր: Զէր ուզեր վայրա- գաւթէն հեռանալ՝ հակառակ հօրը ստիպմանցը: Գաղղիացւոց կապաւէր, բայց ժամերը կանց- նէին, գիշերը կ'մօտենար, և սոյն վաստկուած ժամերուն մէջ ա- հարկու վախճանին վիթուրը չտեսնելով՝ աւելի կ'տագնապէր: Սակայն ժամը երեքին մօտերը Բրուսիացիք մեկնելու պատրաս- տութիւններ տեսան: Քիչ մը տեսն առջի իրիկուան պէս ըս- պայն Տօմինիքի հետ առանձնա- ցած էր: Ֆրանսուազ հասու ե- ղած էր թէ երիտասարդին կե- նաց որոշումը տեղի կ'ունենար: Յայնժամ ձեռքերը միացուց և աղօթեց: Հայր Մէրլիէ Ֆրան- սուազի քով կեցած՝ ծեր գիւ- ղացւոյ համը և խիստ կացութիւ- նը կ'ահէր, ծեր գիւղացւոյ մը

կըսեմ, որ իրաց ճակատագրին գէմ չէր կռուեր: —Ո՛հ, Աստուած իմ. ո՛հ Աս- տուած իմ, կ'թոթովէր Ֆրան- սուազ, պիտի սպաննեն զՏօմի- նիք. Զաղացպանը քաշեց զանի յին- քըն և տղու մը պէս ծնգացը վրայ առաւ: Այս միջոցին սպայն Տօմինիքի բանտէն դուրս կ'ելնէր, մինչ- դեռ նորա ետեւէն երկու զին- ուորք կ'երեւէին զՏօմինիք: —Երբէ՛ք, երբէ՛ք, կ'գոչէր այս վերջինը, մեռնելու պատ- րաստ եմ: —Լաւ խորհեցէ՛ք, կրկնեց սպայն, սոյն ծառայութիւնը՝ որ դուք կ'մերժէք ուրիշ մը պիտի ընէ: Կեանքդ կ'չորհնամ, վեհ- անձն եմ. ու զածս ուրիշքան մը չէ, անտառաց մէջէն ի Մօն-

Թըրտօն պիտի առաջնորդէք մեզ. կարծեմ որ նրբուղիներ կան: Տօմինիք ալ չէր պատասխա- նէր: —Ուրիմն կ'յամառու՞ք: —Սպաննեցէ՛ք զիս և գործը լմնայ, պատասխանեց Տօմինիք: Ֆրանսուազ ձեռքերը միացու- ցած կ'աղաատէր Տօմինիքի հե- ռուէն: Ամեն բան կ'մոռնար, վատու- թիւն մը խորհուրդ կուտար: Բայց հայր Մէրլիէ Ֆրանսուազի ձեռքերը բռնեց որպէս զի Բը- րուսիացիք չտեսնեն խեղդեցած կնոջ մը շարժումները: —Իրաւունք ունի, միմեաց հայր Մէրլիէ, աւելի լաւ է մեռ- նիլ: Զինուորները Տօմինիքի դիմաց շարուած էին և իրենց գլխաւո-

րին հրամանաց կ'ապասէին. բայց սպայն Տօմինիքի մէկ տկարու- թեանը կ'ապասէր: Լուութիւն մը տիրեց: Հեռուէն որոտմանց սաստիկ ձայներ կ'լսուէին: Մանր տաքութիւն մը կ'մէկը գիւղը: Ահա սոյն լուութեան մէջ Գաղ- զիացիք, Գաղղիացիք՝ աղաղակ մը որոտաց: Արդարեւ Գաղղիացիք էին Սօ- վալի ճամբուն վրայ անտառին եզրը. կարմիր բանթալօններու շարքը կ'որոշուէր: Զաղացքին մէջ արտասովոր յուզմունք մը տիրեց: Բրուսիացի գիւղուորք ասօրին անդին կ'վաղէին կոկոր- դական աղաղակօք: Ասկէ զատ դեռ հրացան մ'ալ պարպուած չէր:

(Յ-Էրդ-Է)